

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája.
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Egyesületi életünk.

A casinó.

Az egyedüli egyesület, melyről nem mondhatnánk, hogy pártolás hiányában pangana.

Eddigi casinó életünkről nincs mit szólni. Cél nélkül evezett egy bizonytalan jövő felé, csakhogy épen volt. Viszonyaink azonban változtak, a város haladása és fejlődése a casinóra is meghozta a jótékony hatást. Csaknem 14 évi küzdelemben került, hogy a hajdan igénytelen, mondhatni szánandó állapotban sinlődő egyesület, végre oda tudott emelkedni, a hol ma van.

A hajdan piszkos, szennyes helyiség helyett, ma külső csin, forma tekintetében teljesen kifogástalan, jól berendezett kellemes helyiség áll rendelkezésre.

A régi casinó helyiség visszariasztotta a jobb érzésűt, a mai határozottan vonza a közönséget s a város intelligenciájának valóságos gyűléshelye.

A casinó létszáma csaknem megkétszereződött, maga a casinó helyiség kellemes s a szórakozást nyújtó eszközökben nincs hiány.

Szóval ma már van egy kifogástalan helyiségünk, mely méltó a casinó elnevezésre, mely alkalmat fog

nyújtani a különböző társadalmi állásu emberek összevonására, a klikk rendszer megszüntetésére, a helyi társadalom egygyólvastására s a társas élet élénkítésére. Az eszköz megvan, csak élni kell tudni vele s okosan kell felhasználni.

Itt tehát az idő, melyben a megizmosodott egyesület valódi hivatását betöltheti. Oda kell tehát törekednünk, hogy a casinó oly nivóra emeltesse, mely a legmesszebb menő igényeket is kielégítse.

Eddig képtelen volt a casinó hivatásának élni, oly helyisége volt, mely kizárta a lehetőségét annak, hogy valami életrevaló, a társadalom élénkítésére, a különböző társadalmi körök egygyólvastását előmozdító mozgalmat produkáljon. Egyedül csak arra szorgált, hogy legyen egy hely, a hol unatkozunk.

Hisszük s reméljük, hogy az új casinó meg fog felelni hivatásának, bizunk az intéző körök életképességében s reméljük, elfognak követni mindent, hogy a casinó belélete a külsőhöz hasonlóan radicalisan reformáltatik.

Hisszük, hogy az új casinó, nem úgy, mint a régi, módot és alkalmat fog nyújtani, hogy ott ne csak a szigorú értelemben vett casinó tag, hanem a család és a közönség is szórakozást találjon.

Eddigi casinónk magának élt, mintegy castszerűen elzárkózott a külvilág elől, az igazi casinói élet fejlesztésével mit sem törődött s beérte azzal a csekély szórakozással, melyet bárki saját otthonában is feltalált s a közönség érdekében mit sem tett. Azt hisszük ennek véget kell vetni, az új casinónak új életet kell kezdeni s csak hivatásszerű kötelességét fogja teljesíteni, ha teljes erejével odaműködik, hogy a casinót mintegy gőcpontjává tegye a helyi társadalomnak.

Reméljük, hogy casinónk vezetői igyekezni fognak a régi casinó mulasztásait pótolni, rendezni fognak összejöveteleket, társas és felolvasó estélyeket.

Ne legyünk önzők, ha magunk mulatunk ne zárjuk el az utat azok elől, a kik velünk együtt szívesen szórakoznak.

Városi közgyűlés.

November 14-én tartott ülésen a „Korona” vendéglő ügyével foglalkozott a képviselő testület. Az állam-építészeti hivatal szakköze által megküldött felülvizsgálati jegyzőkönyv, valamint Hölke Kálmán a város részéről az építés ellenőrzésével megbízott mérnök által adott ellenvélemény olvastatott és tárgyalatott.

Az állam-építészeti hivatal több évre terjedő szakértői véleményben foglalkozik az

T á r c z a.

A z á r v a.

A „Csurgó és Vidéke” eredeti tárczája. —
(Vége.)

Irtá: SZAÁK LUIZA.

A temetőből hazatérő Magda összetört szívvel és teljes lemondással lelkében azon elhatározással lépett a szobába, hogy örökre „isten hozzád”-ot mondjon annak a családnak, akinek csak halálával tartozott, mert őt az elhagyott árvát oly szeretettel gondozta, nevelte. — Minék állja hát most utját épen ő a bíróék boldogságának, a Berezi szerencséjének? Miért is volna ő neki, a szegény árvának több joga Berezi szerelmére, mint a szép, a gazdag Gundinak?

Kitér hát előlük . . . elmegy másfelé a világba szolgálni és vonszolja szíve bánatát, ameddig csak kibírja lelke erejével. — Aztán, — aztán majd egyszer csak eljön a megváltás ideje rá nézve is. . . . Eljön az a jótékony halál és megpihen, elnémul majd az a zakatoló szív örökre, edes jó szüleje mellett . . .

Isten áldja meg kigyelmeidet! Legye-

nek boldogok!! Én elmegyek! . . . Zokogja kendőjébe temetett arczeal, az ajtó fölfára borulva Magda, fel sem tekintve a nyomasztó bánattól, mely szívét összezsavarta.

Oh hogy minden csapás egyszerre zúdul fejem fölé! jajdul fel Berezi. Mit is vétettem hát én a Teremtő ellen, hogy így meglátogat Magda!!! Mit akarsz tenni?! Lépj hát beljebb az ajtóból és tekints ide. . . . Te nem távozhatsz, neked maradnod kell! Segíts anyámat ápolni. — Talán még megmenthetjük! Szegény jó apám már kiszenvedett!

Kegyelmes Istenem mi történt itt? kiált a leány rémülettel iszonyodva, midőn Berezi őt kezénél fogva eszméletlen anyjához vezette, hogy azt ápolja, míg ő édes apja hült temetét felkarolva ágyra fekteti.

Berezi a váratlan csapás oly erővel támadta meg, hogy válasz nélkül hagyta az ijedségtől megdermedt leány kérdését, és összekulesolt kezekkel, lehorgasztott fővel bámult maga elé. . . .

Magda remegve közeledik feléje, lassan mellé lép és kezét az ifju vállára téve a félelemtől suttogva kérdi: Mi lelte szegény bátyámat így hirtelen?

Az ifju felrebben és mély sóhaj szakadozik fel melléből, aztán a leány felé fordul és megfogja annak két kezét, hosszan nézi

azt a sápadt arczu árvát, aki okozója az egésznek öntudatlanul. Mert hisz nem is sejtí, hogy mi történt e szobában pár perczel ezelőtt Aztán megsimogatja arczát annak a rémögő leánynak, aki önnönmagát akarta száműzni attól a tűzhelytől, ahol felnevelkedett.

Ne kérdezd Magda szól végre fájjon, most úgy sem tudnám elmondani! Csak arra kérlek, hogy nagy bánatomat ne nehezítsd, ne tetézd még te is! Jer könyörögjünk együtt az isten irgalmáért itt apám hült teme mellett, hogy küldje áldását reánk és adjon békességet e háznak, és nyugalmat az én becsületes és mindenkinek jót akaró lelkeimnek! . . .

Most pedig azt mondom én neked Magda, ne is gondoldj a távozásra többé, mert én úgy sem eresztenélek el, hanem teljesítsd kötelességedet . . . Nem! nem kötelességedet! . . . Rosszul mondtam! Magad jó szántából maradj, ha szived vonz ide egy küssé! . . . És . . . és fogadd el tőlem e gyűrűt! Légy hitvesem! . . . De jegyezd meg magadnak e szent órában, hogy nagyon kell engem szeretned, hogy kedves jó apám borzasztó haláláért ki tudjak önmagammal engesztelődni!!! Mert én neked esküszöm holt apam előtt életemet! . . .

Magda szótlánul vonta ajkaihoz a gyűrűt és zokogva a boldogság és bánattól

építéssel. Kiemeli, hogy az építés apróbb és lényegtelen eltéréssel természetesen lett eszközölve.

Mégis több könnyen pótolható hibákat is említ: így pl. kifogásolja, hogy a konyhán, padlason s más helyeken lerakott téglaburkolatok közei nincsenek kellően kitöltve, a lépcsőházban és a karzaton alkalmazott korlátot gyengének találja, a ciosettek kicserelését köztisztasági szempontból javasolja, a kűszöb-deszkák vas sínekkel való bevonását ajánlja stb.

A szakvélemény behatóan foglalkozik a nagy teremmel. Határozottan azt állítja, hogy a terem távezhelyiségül a jelenlegi állapotban nem használható, minél fogva a terem födényének megerősítését elrendeli.

Az állam-építészeti hivatal véleményével csaknem merőben ellenkezik Hóke Kálmán véleménye. Hóke ur ugyanis szaktekintélyek alapján kimutatja, hogy a nagyterem födénye a szokásos mérések alapján 10 éves biztosítékot nyújt. Bár elismeri, hogy a födény vékonyágából kifolyólag a terem, ha abban távezolnak, bizonyos mérvű rengést idéz elő, ezen körülmény azonban legfeljebb kellemetlen érzést szül, de veszélyesnek egyáltalán nem mondható.

A két szakvélemény közti különbség abból keletkezik, hogy míg az állam-építészeti hivatal számadása számítása szerint a terem minden köbméter területére 5 ember 70 kg. súlylyal, vagyis 1 köbméterre 350 súlyegységet alkalmazott, addig Hóke ur, a sokkal természetesebb számítás szerint 1 köbméter területre csak 4 embert 65 kg. súlylyal összesen 260 kg. súlyegységet vett a mérés alapjául, a mely egység mellett a terem 10-szeres biztonságot nyújt.

A tényleg észlelhető erősebb rengés megszüntetése céljából azonban Hóke ur is javasolja a födény vánkos falkal való megerősítését s vas traves alávezését. A képviselő testület ebből folyólag megbizta Hóke urat, hogy a nagy terem megerősítése céljából szükséges tervet lehető gyorsan készítse el, hogy a pótmunkákat haladéktalanul teljesíthető legyen. A város képviselő testülete valószínűleg kártérítési igényt fog támasztani Morandini Román n. kanizsai építőmester s a Korona vendéglő tervezője ellen azon jogezimen, hogy a nagy terem födényének tervezésekor nem járt el kellő szakértelemmel, a mi által a közönségnek 4-500 firt kárt okozott. Az óvárosi vendéglőnél szintén észleltetett több apró hiba, melyeket, valamint a korona vendéglő lényegtelenebb hibáit, a vállalkozók kötelessége leendő pótolni.

Végre a születésnök szabályrendelete fogadtatott el. A szabályrendelet értelmében jövő év Januártól kezdve 2 községi születésnői állás lesz rendszeresítve.

Néhány szó az építkezők figyelmébe.

Egyik barátomnál voltam látogatásban ez év augusztusának első napjaiban. Beszélgettünk egyről-másról, majd fölkerestünk s barátom díszekedve mutogatta meg külsőségét, kertjét, fiatal gyümölcsösét-kezdő gazdát, meg alig egy éve razta le magáról, a legényélet himporát, — végre lejutottunk a pinczébe nemesak szőlője első termésének megízlése céljából, hanem azért is, hogy megnézzem azt a penészgombát, (tudván, hogy az érdekel) a melyet épen csak addig tart meg házában, míg én a rendkívüli szép növényt megláthatom.

Valami fojtó, dohos szag ütötte meg orromat, a mint a tágas pinczehelyiségbe léptem s egyuttal feltűnt a falak szokatlan nedvessége is; most már türelmetlenül vártam a penész megtekintését, mert megvoltam győződve, hogy a kellemetlen szagot, a falak nedvességét csak ez okozhatja. Nem is kellett sokáig keresni, hisz előhírnökei már elárulták jelenlétét: ott leskelődött a pincze egyik sötét zugában meglapulva, mint az áldozatára váró pók. Sok szépet mutat a természet, de egyben megkapóbb látvány nincs e penésztelepnél; már maga a külső megjelenése is lekot, hatása pedig élénken meghaladja könnyen hívó érzékszerveinknek tetszetős ítéletét. Maga e penész külső megjelenésében egy aesthetikai szépség s nem is volna hajlandó az ember elhinni, hogy a szép külalak alatt romboló vandál lakik. Körülbelül másfélméter hosszú, félméter széles telep feküdt előttem kiindulva az ászok fától s aztán a nedves agyagos pinczeföldön szétterülve: a telep majd félig, vagy egészen kinyitott legyezőket, majd kisebb-nagyobb (néha ökölnagyságu) hólapdákat nívelt s mindez a legkifogástalanabb kínai selvem lágy fényében tündökölt, fehérségével pedig a frissen esett hó elől ragadta volna el a verseny díjat. Egy ideig gyönyörködve szemléltem s aztán egy darabkát magamhoz vettem a hófehér szálabból, hogy megbizonyosodjam a gyönyörű teremtsé kiléte felől.

Sejttemem nem esalt; nem sok munkába került, hogy a nagyító alatt a magam-mal hozott néhány szálabcskából a hírhedt könnyező fagombát (Merulius lacrymans Fr.) felismerhessem.

Ez a gomba egyike a legrettegettebb gonosztevőknek; egyedüli táplálékát a fa szerves és szervesetlen (ásványos) anyagai képezik s azért, a hol fura találhat, azt menten felemészti. Főleg a nem egészen száraz épületfát kedveli, de az egészen szárazat sem veti meg, ha a szükség ráviszi, mert módjában áll nagy víz tartalmánál fogva a legszárazabb fát is nedvessé tenni. Pár hét alatt a legnagyobb épületek összes farészét képes

felemészteni, minek magyarázata rendkívül gyors szaporodásában rejlik. Mint minden gombánál, úgy a Meruliusnál is egy penész és egy gomba állapotot különböztetünk meg; a penész állapotát már ismerjük a főntebbiből; hófehér, selyemfényű, hosszúra nyult szálabból (mycelium) áll, mely szálab mértényi hosszúságot is elérnek s többszörös elágazódásuk, összefonódásuk által oly hálót alkotnak, mely mellett Vulkanus híres érzékhálója csak gyarló tákolmány. Ez a finom szövődék szívja föl a táplálékot az által, hogy a fának legparányibb porusaiba is behatol és szerves váladékai által a fa összes anyagait kilugozza és e szálab hihetetlen gyorsasággal nőnek, terjeszkednek mindaddig, míg valahol napsugárra nem találják. Innen van az, hogy a mi esetünkben is a penész a pincze közepe felé iparkodott, mert ott az ajtó nyitogatása által a beszűremkedő napsugarakat vélte elérhetni.

Napsugárra azért van szüksége a penésznek, hogy gyümölcsét megérlelhessen, az az második állapotába juthasson: gombává legyen. A gombává fejlődött Merulius sárgás, barnás bőr-, vagy kéregerű bevonásokat képez, a melyek felületükön folytonosan víz-cseppeket izzadnak ki. (innen a neve) Ezekben a barnasárga kéregben fejlődnek a gomba spórái, melyeket méteményi távolságba képes szétszórni ép úgy, mint a nebiants-virág érett magvai szétszóródnak, ha a virág gyümölcsét érintjük; a szétszóró spórák aztán, ha nedves helyre jutnak, csiráznak s a már ismert hófehér penésztelepet hozzák létre néhány nap alatt. Egyfelől a spórák szétszórása, másfelől a mycelium gyors növeése oly gyors terjedést biztosít a Meruliusnak, hogy méltán nevezik némely vidéken találóan futó gombának is.

Szükséges volt röviden megismerni a Merulius életmódját, mert csak így érthető meg pusztító hatásának kettős iránya: fel-emészti a fát, mert az tápláléka, megrontja a levegőt közvetve és közvetlenül: közvetlenül a belőle kiparorgó nagy vízmennyiségnél fogva, mely a falat, a levegőt nyirkossá teszi; közvetve az által, hogy a megtámadott és részben felemészített fa ép a sok víz hozzájárulása folytán korhadásnak indul s ártalmas gázakkal telíti a szoba levegőjét.

Eleinte a Meruliusal is egy voltak az emberek, mint sok más elemi csapással, tesszem a Filloxerával, vagy a Peronosporával, ügyet se vetettek rá, csak akkor láttak a baj orvoslásához, mikor az már késő volt. A Merulius ellen is csak akkor kezdtek védekezni, mikor az már szelvény-hosszában el volt terjedve, mikor a kipusztított fa újból való pótlása ezerekbe került, mikor a támasz nélkül maradt falak és tető leomolva véraldozatokat is kiváltak, mikor a Merulius miatt

Berezivel együtt a holt bíró ágya elé térdelt és könnyek között tették életre szóló fogadalmukat Istennek. . . .

Oh atyám! Kedves jó atyám bocsáss meg egyetlen fiadnak, zokog végre az ifjú és atyja haláltól dermedt, s már szederjesedni kezdő kezét esőkolgatja. . . .

Igy virasztott Berezi és Magda a halotti szobában, a súlyosan megbetegedett és eszméletlenül fekvő bíróné ágya mellett. . . .

A vigság után szomorú napok következtek. . . . Alig vonult el a gyászos menet a község bírájának háza tájáról, alig hangzott el az utolsó harangszó fájó zugása a temetőben, már is dobpergés jelezte, hogy a sok éven át tisztességben, becsülésben gyarapodott jó módú család bírtoka, közvagyonná lesz; — az árvák tulajdonát fogja képezni.

A házi ingóságokat pedig a gazdag számadó kótya-vetyéltette el potom áron. Bosszujában annyira vitte lelketlenségét, hogy a temetés után való napon kiparancsolta Berezit az ősi portáról. Hiába könyörgött az, hogy súlyosan beteg anyját kimélje legalább míg felgyógyul. De a számadó nem engedett; sőt még kényes leánya is segített neki, hogy jobban megtorolja a most már koldusbotra jutott családnak, de különösen Berezinek ama sértést, hogy az ő kezét visszautasította. . . .

De voltak jó emberek is, kiknek nemesebb szívet adott a teremő, mint a gazdag dőlőfős számadóknak.

Befogadták az ifjút és beteges anyját az árva leánnyal együtt, kiről mindenki tudta, hogy mily becsületes, szorgalmas munkás. . . .

Berezi szolgálatba állott. Ifjú ereje, becsületessége, józan élete, tisztessége, közbeesülést teremtett számára. . . . anyja is felgyógyult Magda hű ápolása mellett. . . .

„Hej édes fiam! De megelégedettnek látszol a nagy fáradtság után!” szól egyszer anyja a füttyörésző Berezihez, míg Magda a szegényes vacsorát feltálalta. „Pedig ugyan- csak nagy különbség a mostani helyzet a mult évihez!”

Ne emlegesse kedves jó anyám a multat. En is megakarom szolgálni a jólétet, mert hiszen gondolom, hogy egyszer belőlem is lesz jó módú gazdember!

De csak boldogabb lennél, ha nem magadnak kellene szántani, vetni a más vagyonában?!

Nem én, kedves anyám!

Hát nem hiányzik semmi a te boldogságodból?

De hiányzik kedves szülém!!! Egy hiányzik még! . . .

Gondoltam én azt édes fiam! Nem lehet ám azt én előttem eltakargatni! . . .

Csak magától függ kedves szülém, hogy egészen boldoggá tegyen. . . .

Tőlem??? Ugyan mit tudnék én szegény beteges öregasszony rajtad már segíteni édes szegény fiam??? Hiszen én magam is csak nyűg vagyok a nyakadon! . . .

Ne beszéljen így kedves jó anyám, mert fájdalmat okoz nekem! — Adja áldását fiára és erre a hűséges, becsületes árva leánnyal! szól Berezi a belépő Magdát derékon öltelve és anyja elé térdelve. . . .

Magda is összekulesolt kezekkel könybe lábadt, könyörgő szemekkel tekint fel az öreg asszonyra és várja annak beleegyező szavait.

Az öreg asszony pedig nézi a két könyörgőt, de nem tud szólni. . . . Elvonul lelke előtt a mult gazdagsága, öröme; össze hasonlítja a jelen egyszerű helyzetet, a szegénységet a jóléttel és keresi az utat a boldogság és megelégedéshez. . . . De im lelke előtt megnyílik a valóság! . . . Rátékint fia iértias arcára és leolvassa onnan: „a becsületet, Magda szeméből a kisugárzó szeretetet!” Ez, ez tehát az ut a megelégedéshez!!! Kitarja karjait és szól: fiam! leányom! és áldást rebegnek ajkai. . . . És a nap utolsó sugara fényvel övezi körül a boldog kis családot! . . .

nedves falak füledt levegője a ragályos betegségek bacillusainak melegágyává lett. Ma Németország szentesített törvényeket hoz a Merulius ellen, pénz- és börtönbüntetéssel sújtja az építőmestert, a ki meruliosus fát dolgoztat fel s feljogosítja a lakót a kibérelt lakásból való azonnali elköltözésre, ha utólag tudomására jutott, hogy az illető lakás Meruliosussal inficiálva van.

De nemesak Németországban pusztít a Merulius, hanem már hazánk több helyéről is panaszkodnak garázdálkodása miatt. A mi városunk rohamosan emelkedik, új köz- és magánépületek emelkednek, legyen hát rá gondunk, hogy más káran tanuljunk. Ne engedjünk épületeinkhez nedves építőt használni, gondoskodjunk arról, hogy lakásunkban még a padlózat is szellőztethető legyen: ne tartsunk fölöslegesnek semmi vigyázatot. Ime városunk közelében felütötte fejét a baj: igaz, hogy az ártalmas telep legott el is pusztította, ámde ez nem biztosít a jövőre nézve, mert ma még nincs baj, de lehet holnap. Vidékünkön nem egy elemi csapás pusztít már úgy is: legyen gondunk rá, hogy egy újabb „féreg” mely már szívünkön — saját házunkban, saját tűzhelyünkön — támad meg az amugy is megtámadott gazdasági viszonyainkat újabb csapással ne sújtsa. És tartásuk mindig szem előtt, hogy a külvilág egyetlen hatása sem veszélyes, mert a veszély könnyelműségünkben s abban rejlik, hogy a támadást fel sem vesszük, elfogadására a kellő előkészületeket nem tesszük meg.

Héjjas Imre.

C s a r n o k.

Kalászkok

— az antik világ mezejéről —

Szedegeti: Héjjas Pál.

I.

Ismeretes dolog, hogy a görögök, különösen a spartaiak szőfukarok voltak. Keveset beszélnek, sokat tenni, volt elvük. Mintha nem értek volna rá sok szót pazarolni valamely dologra. (Tanulhatnának e részben tőlük honatyáink.) Ugy, hogy gyűléseikben csak egyszer volt szabad a tárgyhöz szólni s először az öregeknek. Megtörtént, hogy szóbeszéd nélkül egyszerű szavazással döntöttek el a dolgot.

Midőn a macedoni Fülöp király, elbizakodva a szertelen sikerben, mely Görögországban való fellépését követte, s látva, hogy még Athene is hajlandó megnyitni előtte kapuit, Spárta ellenben keményen tartja magát s nem hajlandó meghódolni: levelet írt a Spártaiakhoz büszke hangon: „Spartaiak! szolt a levél, egész Görögország meghódolt előttem, csak ti nem.

Ha azonnal meg nem hódoltok, egész erőmmel fogok rátok rohanni. Ha beveszem a várost, irgalmat nem ismerve bánok veletek. Ha lerontottam a várost nem-körülönbség nélkül hányatlak kardra benneteket.

A kemény nyaku Spárta csak e szóval felelt: „Ha!”

Hanem a tudományokat nem igen milyelték s tanulták. Midőn egyik elvitte fiát a híres bölcsészhez Aréstippushoz, hogy őt a tudományokra tanítsa s magához vegye nevelés végett, nem tudtak megalkudni a tandíjon, mert a bölcsész nagy összeget kért az apától. „Hiszen ennyi pénzen egy rabszolgát vehetek.” No, szolt a bölcsész, hát végy s lesz két rabszolgád!

Midőn a Cheronia melletti véres csatában Fülöp megverte őket s ez levelet írt hozzájuk büszke modorában, Agesilaus király fia ezt írta válaszul: „Fülöp király! Ha megméréd árnyékodat, nem találd nagyobbnak, mint a melkora győzelmed előtt volt.”

Ugyancsak Fülöp királyhoz követséget menesztvén a spártaiak, midőn a büszke király látta, hogy a követség csak egy szál emberből áll, így szolt: „Hogyan? hát csak egymagad jöttél?” „Egyhez — egy” válaszolt a spártai.

Megsebesítvén és megsántulván a spártai fiu, rettenetesen szegyezte a fiu s boszszankodott. „Ne búsulj fiam” szolt az anyja, „minden lépésed vitézségedre fog legalább emlékeztetni!”

Hanem megjárták a derék Epaminondással. Midőn a thebaiekkal ezivódtak, azt kívánták a spártaiak Thebaétól, hogy a beótokat bocsássák ki hatalmuk köréből, mert ő velük a beótok rosszul bántak. Keserűen panaszkodtak a spártaiak s szokásuk ellenére nagy szőzaporitással. Mosolyogva hallgatja Epaminondász, gondolván, nem így beszél a spártai, ha igaz a van. „No legalább beismeritek, hogy megtanítottunk titeket egytagu, rövid szavaitok meghosszabbítására.” (Plutarch.)

H i r e k.

Azon t. előfizetőknek, akik az előfizetési díjat még nem küldték be, a lappal egy postai utalványlapot küldtünk, azon tiszteletteljes kéréssel, hogy a lapért járó előfizetési díjat szíveskedjenek megküldeni.

— **Hivatal vizsgálat.** Eckensberger Károly úr, p. ü. titkár, a kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság kiküldötte a mult hét napjaiban vizsgálta meg a helybeli m. kir. adóhivatalt, hol mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Jókai Mór koszorus költőnk** 50 éves írói működésének megünneplésénél úgy látszik városunk se akar hátramaradni. Az eszme egyeseknek kezdeményezése ugyan csak, bár jobb szerettük volna, ha más városok példájára nálunk is a város képviselő testülete tette volna meg erre nézve az első lépéseket. Ez ugyan nem változtat semmit a dolgon, fő csak az, hogy mi se zárkózzunk el a munka, az érdem méltatása elől különösen ilyen alkalommal, midőn az egész ország ünnepel, mert örökös szőgyen lenne reánk nézve, ha nem ünnepeleink mi is, ha épen az a város maradna hátra, mely a határszélén a tudománynak világító fátylajaként szerepel.

— **A korona vendéglő** egyelőre még mindig nem lesz átvéve. Az átvételt a nagy terem némely hiányai akadályozzák, melyek legfeljebb Karácsonyra lesznek eloszlathatók. Így addig aligha lesz bál.

— **A kaszinó** választmánya az elmaradt Katalin-estélyt pótolni akarván, concert rendezését vette tervbe.

— **A mindenfelé** garázdálkodó esavargók nagy részben kézre kerültek. — Nem kevesebb, mint 15 kapezabatyárt fogott össze a csendőrség. Így a veszélyeztetett közrend ma már teljesen helyreállt. Rác Zsóka, az inkei csendőr járőr által megsebesített fegyveres betyár koponyája is begyógyult. Rajta is beteljesedett a régi közmondás „csallánba nem üt a ménkü.” Nő de majd végez vele a törvény vaskeze.

— **Több rendet** kérünk. A korona vendéglő építésétől megmaradt, illetve hasznavehetetlen ezement lépcsők még ma is éktelenítik a piacot. Talán lehetne intézkedni, hogy a közlekedést akadályozó kövek valahára elszállíttassanak. Felhívjuk a város bíró figyelmét.

— **Régiségek.** Gyékényesi levelezőnk írja, hogy az új vasuti állomás földmunkálatainál, naponként találnak több a régi római, sőt ezt megelőző időből való pénzeket, házi és harci eszközöket. A magyar államvasut osztálymérnöke összegyűjti ezeket az érdekes leleteket s a nemzeti muzeumnak fogja beküldeni. Mily sok kincset és titkot rejthet a föld alattunk?

— **Helyreigazítás.** Mult heti 9-ik számunkban „Jó fogás” hír rovata alatt az volt említve, hogy a tettes Kis István udvarhelyi lakos volt, kít a csendőrség le is tartóztatott. — Mint azonban hiteles forrásból értesülünk, a tettes, kít a csendőrség letartóztatott, nem Kis István, hanem Benesik István.

— **Járványszerű torok baj** lépett fel községünkben, mely nem veszedelmes ugyan, de annyira elharapódzott, hogy felnőttéknél is jelentkezik.

— **A műbor** eltűnéséről szóló törvény 1894. január 7-én lép életbe. Figyelmeztetjük a koresmárosokat, hogy érdekeikre már most figyeljenek és pmezéikbe műborokat ne rak-tározzanak.

— **Marozali áldozatkészsége.** Marozali ugy látszik megértette a mellette elhaladó új vasutvonalknak a fontosságát, mert tetemes 28000 ft áldozattal utat is sajátított ki az állomáshoz s azt e czéla teljesen átalakítva adta át a forgalomnak.

— **Menetdíjmérséklés.** A kereskedelmi miniszter nyilvános jelleggel felruházott hazai tanintézetek tanulmányi kirándulásaiiban résztvevő tanulók és tanárok részére azt a kedvezményt adta, hogy az államvasutak vonalain az illető tanintézet igazgatóságának hivatalos pecséttel ellátott igazolása alapján, melyben az utazás czélja, a beutazandó vonalrész és az utazó tanulók és tanárok nevei be-foglaltatnak, személy- és omnibusz-vonatoknál (gyorsvonatokat kizárásával), a II-ik kocsiosztályban egy III. osztályu egész jegy és a III-ik osztályban egy III. osztályu féljeggyel utazhatnak. Ehhez a kedvezményhez csakis az a feltétel van kötve, hogy a kirándulásban a tanár vezetése mellett legalább tíz tanuló-nak kell részt vennie.

— **Vasuti gépműhely Kaposvárott.** Mióta a fűtők és mozdonyok műhelyét Kaposvárról Dombóvárra vitték át, folyton attól tartottak a kaposváriak, hogy a gépműhelyt is elviszik. Most illetékes helyen biztosították a kaposváriakat, hogy az Államvasutak igazgatósága a gépműhely áthelyezését nemcsak nem akarja, hanem a műhelyt a fokozódott viszonyoknak megfelelően meg is fogja nagyobbíttatni.

— **Törvényhatósági távbeszélő hálózatok** létesítését vette czélba a kereskedelmi miniszter. E távbeszélők a szolgabírói járások egyes községeit fogják összekötni a szolgabírói székhelylyel, s arra lesznek szánva, hogy egyrészt a közigazgatást gyorsabbá, közvetlenebbé tegyék, másrészt, hogy az irás-beli teendőket lehetőleg csökkentessék. E szempontból kiindulva lehetővé tette a miniszter, hogy a közönség igen mérsékelt használati díj mellett a létesítendő távbeszélőket úgy beszélgetésre, mint táviratok közvetítésére igénybe vehesse.

— **Zóna a szlavoniai h. é. vasuton.** A szlavoniai h. é. vasut november folyamán megnyitandó észak-nasiezi vonalrészén a személy- és podgyász-forgalomban zónarendszerű díjszabás fog életbe lépni.

— **Somogy megyei vasut.** Somogy megyében vasutat terveznek Kaposvártól a Balatonig. A Kaposvár—mocsoládi vasut már épül, a további résznek kiépülése azonban nehézségekbe ütközik. Az érdekeltség ugyanis Mocsoládtól Tab és Adánt irányában Siófokig szeretné vezetni az új vonalat, a kormány azonban ezt nem engedte meg, hanem Enyinet állapította meg végső állomásnak. Ezzel pedig zsákutazába futna az új vasuti vonal, a mely ennek következtében jelentéktelen viz-czinális vasuttá süllyedne alá. Az egész Balaton mellékének, melyet annyi csapás ért az utóbbi években, az az érdeke, hogy eleven tápláló, nagy forgalmi vonalakkal jőjön közvetlen összeköttetésbe. Ha Kaposvár egyenes összeköttetésbe jutna Siófokig, egy rendkívül hasznos, nagyjelentőségű forgalmi vonalat nyerne a vármegye és új erőforrást az egész vidék. Minthogy helyes vasuti politika csak az, a mely tényleges szükségletet igyekszik kielégíteni és tényleges érdekeket szolgál: úgy véljük, a kormány ilyen speciális esetekben el fog tekinteni azoktól az okoktól, melyeknél fogva az érdekeltség kívánságát eddig visszautasította.

Sikertelen próba. A szegszárdi takarékpénztár-épületének udvar felőli falát kiásta néhány betörő. De nem tudni, megíjdedtek-e valamitől, vagy belátták-e, hogy a vasszobába be nem hatolhatnak, mindent összehánytak és eltávoztak, anélkül, hogy csak egy krajczár értéket is magokkal vittek volna.

Hamis ötvenesek. Az újabb időben több hamis ötvenforintos került forgalomba, a melyek meglehetősen hűen vannak utánozva s alig ismerhetők fel. A pénzügyminiszter tehát körrendeletet bocsátott az állampénztárakhoz, hogy az ötvenesek elfogadásánál a legnagyobb óvatosságot fejték ki. Lapunk t. olvasóit is tehát felhívjuk erre saját érdekében.

A törvényhatósági joggal bíró városokban az 1886: XXI. tc. alapján a folyó évre következő százalékokkal van kivéve a pótdadó: Legnagyobb a pótdadó Szatmáron (61 százalék), Komáromban (60 százalék), Sopronban (59 százalék és 3 százalék házbérkrajczár), Győrött (55 százalék), Aradon (51 százalék) és Szegeden (50 százalék). A pótdadó nagysága szerint az említett törvényhatósági városok után következnek: Kolozsvár 46 százalékkal, Pancsova és Zombor 40, Nagy-Várád 37, Pécs és Temesvár 35, Baja 33, Kassa 30 százalékkal, Budapest 25 százalékkal (a mi 2.125.000 forintnak felel meg, a melyhez járul még 1.016.000 frt. házbérkrajczár), Selmeczbánya 23 százalékkal, Pozsony 22 százalékkal (és 5 százalék házbérkrajczárral), Szabadka 20, Kecskemét 15, Fiume 10 és Marosvásárhely 7 százalékkal. Az ország összes törvényhatósági városai közt Debreczen az egyetlen, a melynek polgársága nincs pótdáddal megterhelve.

A D. K. E. első óvóháza. A Dunántúli közművelődési egyesület első óvóintézetét megnyitották Perlakon, az ország e határszéli községében. A megnyitő ünnepen a közoktatásügyi miniszteriumot dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, az egyesületet pedig Porzolt Kálmán titkár képviselte. Az ünnepséget az állami iskola épületében tartották meg, ahol addig ideiglenesen elhelyezték az óvóintézetet, míg fölépül az óvóház czéljaira tervbe vett épület. Az óvóban a megnyitás napján már harmincz apróság volt, többnyire horvátajku szülők gyermekei, a kiket Groft Gizella óvónő a rendelkezésére álló egy nap alatt annyira vitte, hogy magyar köszöntővel fogadták a vendégeket. A megnyitásra az iskola üléstermében előkelő közönség gyűlt egybe. Porzolt Kálmán mondta a megnyitó beszédet a Dunántúli Közművelődési Egyesület nevében, majd átnyújtotta a község elöljáróságának a választmány okmányát az óvóintézet fontartásának kötelezettsége ügyében, továbbá az óvóintézeti felügyelőbizottság tagjainak kinevezési okmányát. — Erre a bizottság tagjai letették a tanfelügyelő előtt a hivatalos esküt, melynek végeztével a tanfelügyelő mondott tartalmas beszédet. Az ünnepséget fényes bankettel fejezték be.

Helyi piaci árak: Buza 6:20—6:40; rozs 5:20—5:30; tengeri 4:30—4:50; zab 6:40—6:50; árpa 5:50—6:50; fehér borsó 5:00—5:10; tarka borsó 3:70—3:90.

Naptárak az 1894-ik évre. Az összes Magyarországon megjelenő naptárak Vágó Gyula, lapunk kiadójánál eredeti bolti árakon kaphatók. Vidéki megrendelések az ár és 5 kros bélyegdíj beküldése mellett pontosan eszközöltetnek.

Vonatok forgalma.

I. S.-Szobba—Kaposvár—Budapest felé.

Csurgó:

érk. vv. 7:31, gyv. 7:59, gytv. 4:30, szv. 11:12
ind. „ 7:33, „ 8:00, „ 4:33, „ 11:13

S.-Szobba:

érk. vv. 8:12, gyv. 8:21, gytv. 5:21, szv. 11:46
ind. „ 8:28, „ 8:22, „ 5:36, „ 11:48

Kaposvár:

érk. „ 10:11, „ 9:11, gytv. 7:55, „ 1:16
ind. „ 10:46, „ 9:14, „ 8:08, „ 1:21

Budapest:

érk. „ 7:20, „ 1:40, gytv. 6:25, „ 8:00

Csatlakozó vonatok Szobban: Bares felé ind. d. e. 10:42 p. és este 6 orakor. Balaton-Szt-György felé ind. regg. 8:40 p. és este 6 orakor.

II. Zákány—Fiume felé.

Csurgó:

érk. szv. 5:29, gytv. 11:29, vv. 6:14, gyv. 8:00
ind. „ 5:39, „ 11:32, „ 6:15, „ 8:01

Zákány:

érk. „ 5:50, „ 12:05, „ 6:43, „ 8:16
ind. „ 6:17, „ „ „ 8:21

Fiume:

érk. szv. 6:40 gyv. 6:15

Csatlakozó vonatok Zákányban: Kani sa felé ind. d. u. 12:39 p. és este 10:45 p. kor. — Bares felé ind. regg. 5:58 p. és d. u. 3:21 p. kor.

Az este 6 órától reggeli 6 óráig levő időköz aláhúzással van megjelölve.

APRÓSÁGOK.

Távolról minden nő tökéletesnek látszik, de ha közelről megismerkedünk velük, akkor a hibák egész sorozatát fedezzük fel bennük.

Mielőtt esküt tehetnénk egy nőnek, hogy egyes-egyedül csak őt fogjuk szeretni, előbb valamennyit látnunk kellett volna, vagy egyes-egyedül csak őt.

A hűség sokszor megöli a szerelmet, de a szerelem soha sem a hűságot.

A ki nem tudja a szeretetet és meggyetést ügyesen kiszerepezni, az sohasem jászhatja az embereket kedve szerint.

Az okos nő ott kezdődik, a hol a szélszély végződik.

Sohase feledjük el azokat a nőket, a kik nem futó érzelmeket, hanem termékeny gondolatokat ébresztettek lelkünkben, legtöbbször önkéntelenül.

Szerkesztői üzenetek:

H. I. Kolozsvár. Csak minél gyakrabban és több manát, mint Annát.

Sz. E. Marczali. Néha egy-egy újdonságot szívesen vennék onnét a Balaton vidékéről.

Dr. V. L. Karád. A lapot elküldtük! A baj a postahivatalnál lehet, mert mi rendesen küldjük.

„Somogy”, „Kaposvár”, „Somogyi Ellenőr” szerkesztősége. Cserepéldányokat kérünk, már 4 számot nem kaptunk.

Kiadó laptulajdonos: **Vágó Gyula.**

HIRDETÉS:

KÖNYVNYOMDA. NYOMTATVÁNY RAKTÁR. KÖNYVKÖTÉSZET.

A t. körjegyzők és községi elöljáró urak szives tudomására hozom, hogy

kész nyomtatvány raktáromat

— szem előtt tartva a megyei szabályrendeleteket — teljesen berendeztem, minden nyomtatvány jó erős papírra van nyomva.

Mindig nagy raktárt tartok **jegyzői, községi, ügyvédi, bir. végrehajtói, lelkeszi és halottkemi stb. nyomtatványokból s konczát (20 iv) 18 kr.-tól kezdve feljebb számítom.**

De különösen — az új év közeledtével — felhívom a t. jegyző urak figyelmét

3 iktató és mutató 3

iveimre, melyeket konczonként 25 krba számítom. Ezeket kívánatra bekötve a legolcsóbban állítom elő.

A t. megrendelőimet gyors és pontos kiszolgálásról biztosítva és gyakori megbízásaikat kérve vagyok

Csurgó, 1893. november hóban.

kiváló tisztelettel

VÁGÓ GYULA

Raktáron nem levő nyomtatványok bármily kevés példányban, jutányos áron készíttetnek.

Nyomatott Vágó Gyula könyvnyomdájában Csurgón. 1893.